

3. Rudyk T., Sulima O. To the question of the student's motivation for studying higher mathematics. International scientific journal "Internauka". 2018. № 22(62). P. 42-44.
4. Рудик Т.О., Суліма О.В. Формування математичної компетентності майбутніх бакалаврів у процесі навчання математики в технічному університеті. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ, 2021. Вип. 80. Том 2. С. 116-121.

References:

1. Bepalko V.P. (1989) Slagaemye pedagogicheskoy tehnologii [Elements of pedagogical technology]. M. : Pedagogika. 192 s. [in Russian]
2. Ilin E. P. (2000) Motivatsiya i motivyi [Motivation and motives]: ucheb. posobie. SPb : Piter. 512 s. [in Russian]
3. Rudyk T., Sulima O. (2018) To the question of the student's motivation for studying higher mathematics. International scientific journal "Internauka". № 22(62). P. 42-44.
4. Rudyk T.O., Sulima O.V. (2021) Formuvannia matematychnoi kompetentnosti maibutnikh bakalavriv u protsesi navchannia matematyky v tekhnichnomu universyteti [The formation of mathematical competence of future bachelors in process of teaching mathematics in technical university]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova. Seria 5. Pedahohichni nauky: realii ta perspektivy*. Kyiv, 2021. Vyp. 80. Tom 2. S. 116-121. [in Ukrainian]

Рудик Т. О., Суліма О. В. Причини низької мотивації до вивчення вищої математики у студентів технічного університету і шляхи їх усунення

В статті досліджено причини низької мотивації студентів технічного університету до вивчення вищої математики та запропоновано шляхи вирішення цієї проблеми. Показано, що основна задача викладача математики полягає в умінні не тільки познайомити студентів з основами вищої математики, але й викликати інтерес до дисципліни, сформувати математичну компетентність студентів технічного університету як невід'ємну складову їх загальнокультурної і професійної компетентностей, показати значущість математичних знань і вмінь. Викладач повинен створити такі умови навчання, при яких студенти зрозуміють цінність математичної освіти для власного розвитку в контексті майбутньої практичної діяльності та зрозуміють доцільність вивчення математики.

Проведено анкетування студентів 2-го курсу приладобудівного факультету Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського з метою дослідити мотивацію вивчення ними курсу вищої математики. Результати анкетування показали, що низька мотивація вивчення вищої математики є актуальною проблемою, що стоїть на шляху отримання студентом якісної освіти.

Сьогодні ми працюємо в жорстких умовах війни, коли особливо необхідно допомогти студентам організувати самостійну роботу у режимі дистанційного навчання при вивченні вищої математики.

Приведено результати анкетування студентів, що свідчать про достатньо високу оцінку студентами процесу організації освітнього процесу у період дистанційного навчання. Результати опитування студентів стали підґрунтям для формування пропозицій щодо удосконалення освітнього процесу в період дистанційного навчання.

Практичний досвід проведення самостійної роботи студентів показав, що систематично проведена самостійна робота при правильній її організації сприяє отриманню студентами більш глибоких і міцних знань по рівнянню з тими, що вони безпосередньо отримують під час занять з вищої математики від викладача.

Ключові слова: мотивація, математика, дистанційне навчання, самостійна робота, анкетування, викладач, студенти, освіта.

УДК [378.147.091.31-059.2:614.253.52]:009

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.90.25>

Ситнік Т. І.

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ В МАЛИХ ГРУПАХ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР НА ЗАНЯТТЯХ ДИСЦИПЛІН ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ

Статтю присвячено одній із найважливіших проблем сучасної вищої медичної освіти, пов'язаної з упровадженням в освітній процес інтерактивних методів підготовки майбутніх фахівців, зокрема медичних сестер. У ній акцентовано увагу на впливові інтерактивної технології на формування у здобувачів освіти професійних умінь і навичок, через яке відбувається максимальне наближення академічного навчання до реальної майбутньої професійної діяльності медичних сестер. Уточнено, що робота в малих групах є різновидом методів колективно-групового навчання. Конкретизовано сутність методики організації навчання студентської молоді в малих групах під час проведення практичних занять, а саме предметів, що входять до дисциплін гуманітарного циклу. Проаналізовано наукові джерела з проблеми дослідження, виокремлено, на яких принципах ґрунтується зазначений метод, варіанти його поєднання з іншими в межах інтерактивної технології. Вказано на переваги та можливості колективно-групового навчання студентів, детально описано саму методику організації та проведення практичних занять із використанням методу роботи в малих групах із таких дисциплін, як "Основи правознавства", "Українська мова (за професійним спрямуванням)" й "Педагогіка та мистецтво викладання". У статті підкреслено роль викладача під час застосування цього методу у комунікативній взаємодії між студентами кожної з визначених груп. Загалом, викладач виступає модератором

(фасилітатором), основним завданням якого є лише організація групової діяльності майбутніх фахівців, підготовка методичного супроводу, підбиття проміжних та загальних підсумків. А також у статті зазначено, що обов'язковим елементом роботи студентів у малих групах є її завершення презентацією у вигляді публічного виступу представників від кожної групи.

Ключові слова: інтерактивна технологія, інтерактивні методи навчання, колективно-групове навчання, робота в малих групах, принципи навчання, підготовка майбутніх медичних сестер, заклад вищої медичної освіти, дисципліни гуманітарного циклу.

За роки незалежності України відбувається реформування вищої освіти, зміна освітніх парадигм, основними компонентами яких виступають моделі організації освітнього процесу, інноваційні технології та методи навчання. Особлива увага в практичній діяльності закладів вищої освіти акцентується на розвиткові партнерства між здобувачами освіти та викладачами, а також студентів між собою. Розв'язанню такого пріоритетного завдання сприяє впровадження інтерактивної технології навчання. Відмінність інтерактивного навчання від традиційного полягає в тому, що під час його запровадження здійснюється взаємодія не тільки між викладачем та студентом як майбутнім фахівцем, а й водночас між самими студентами у пошуках нових теоретичних знань, обміні набутих практичними вміннями, що сприятиме ефективному розвитку індивідуальних умінь та навичок майбутнього професійного фаху.

Метою статті є уточнення сутності, місця і ролі методу роботи в малих групах у контексті інтерактивної технології навчання у закладах вищої медичної освіти та з'ясування особливостей використання цього методу в підготовці майбутніх медичних сестер на заняттях із дисциплін гуманітарного циклу.

Різні аспекти досліджуваної проблеми порушуються в низці наукових праць. Особливе місце в науковій літературі посідає питання впровадження в освітній процес вищої школи, зокрема медичних закладів у статтях Л. Гая, Ю. Сухіна, В. Венгера, В. Сайед Муксена [2], К. Гавриленко [1]. Застосуванню інтерактивних методів навчання у підготовці майбутніх філологів присвячено роботу О. Полінок [6]. Використання інтерактивної технології у викладанні курсу “Історія України” з'ясовано у статті О. Худолея [8]. Можливості та обмеження застосування методу роботи в малих групах схарактеризовано в науковому доробку Л. Горячої, І. Коломієць, Т. Прокопенко [3]. Особливості технології роботи студентів у малих групах під час вивчення німецької мови розкрито в публікації М. Паласюк [5]. Можливості поєднання методу в малих групах і кейс-методу представлено у праці І. Дьоміна [4].

У науковій літературі особлива увага вчених звертається на запровадження в освітньому процесі вищої школи інтерактивної технології та методів навчання студентської молоді. Доцільність використання інтерактивної технології навчання зумовлена трансформацією процесу здобуття знань у взаємонавчання (колективне, мікрогрупове, групове, навчання у співпраці) та формування практичних навичок, яка перетворює студентів та викладача у рівноправних, рівнозначних суб'єктів освітнього процесу.

На думку О. Полінок, викладачі вищої школи дедалі частіше вдаються до використання інтерактивних лекцій, практикують проведення семінарів та практичних занять на засадах евристичного генерування ідей, зокрема цьому сприяє запровадження методів “коло ідей”, “асоціації”, “мозковий штурм”, “ажурна пилка” тощо. Завдяки використанню інтерактивної технології та методів співпраці між учасниками освітнього процесу активізація творчого мислення, інтуїції та уяви здобувачів освіти [6, с. 127].

Методи, які належать до інтерактивної технології автори поділяють на чотири групи: фронтальні, методи колективно-групового навчання, ситуативного навчання та методи дискусійного характеру. Як зазначає К. Гавриленко до найбільш поширених у використанні належать такі інтерактивні методи, як робота в малих групах, мозковий штурм, коло ідей, мікрофон, займи позицію, пресс-метод, акваріум, рольові та ділові ігри тощо [1, с. 32].

На думку авторського колективу наукової праці “Сучасні методи викладання медичних дисциплін у вищій школі”, основним підґрунтям інтерактивної професійної підготовки майбутніх фахівців виступають такі принципи:

- принцип безпосередньої участі кожного студента на занятті, що спонукає викладача зробити його активним пошукачем шляхів і способів розв'язання тієї чи іншої професійної проблеми;
- принцип взаємного інформаційного та духовного збагачення, що дає змогу організовувати навчання таким чином, щоб його учасники обмінювалися своїм життєвим досвідом та отриманою інформацією;
- принцип особистісно зорієнтованого навчання [2, с. 16].

Чільне місце серед інтерактивних методів навчання посідає робота в малих групах. Він становить собою своєрідну освітню методику, яка використовується з метою забезпечення обміну набутим досвідом. Об'єднання студентів у малі групи відбувається для фокусування уваги студентів на дослідженні актуальних наукових чи фахових проблем, застосування теоретичних знань, розв'язання практичних завдань, вдосконалення професійних навичок. Завдяки організації роботи в малих групах створюється інтерактивна атмосфера на занятті, що уможливорює обдумування студентами певних важливих питань, перевірку і узагальнення своїх знань, практику нових професійних навичок, застосування методів у комфортних умовах.

Робота в малих групах забезпечує досягнення водночас освітньої та соціальної мети. Як видно з наших спостережень, перевагою застосування такого методу полягає в можливості спілкуватися студентам один

з одним та безпосередньо контактувати з викладачем. Від постановки чіткої мети на занятті залежить створення продуктивного та ефективного середовища для навчання. Використання методу роботи в малих групах уможливорює активізувати участь кожного здобувача освіти в обговоренні важливих теоретичних питань та виконанні практичних завдань, стимулювання його до діяльності.

З огляду на це вчені виділяють основні чотири принципи навчання в малих групах: «соціальна взаємодія студентів; позитивна взаємозалежність; особиста відповідальність кожного учасника групи; рівна частка участі кожного [3]. На думку авторів, перед застосуванням методу роботи в малих групах варто мотивувати студентів до співпраці, визначити мету групового виконання завдань, пояснити переваги спільної діяльності, вказати, за якими принципами буде здійснюватися формування груп. Викладач також ознайомлює здобувачів освіти з таким важливим етапом в організації роботи малої групи, як підбиття підсумків у вигляді презентації, а презентація, у свою чергу, має виражатися у формі публічного виступу. Вчені наголошують на тому, що складається викладачем таким чином, щоб кожен член групи виконав лише його частину, а загальний результат має бути досягнутим за умов обов'язкової участі кожного з членів малої групи.

Застосовуючи метод роботи в малих групах, викладач повинен усвідомлювати, що його роль, на відміну від традиційного навчання, змінюється, оскільки йому доведеться не транслятувати нові знання, а скеровувати студентів, моделюючи їхню діяльність у ході виконання визначених завдань, а також надаючи педагогічну допомогу та підтримку. Викладач перетворює навчання у предмет спільної відповідальності учасників групи, залучаючи всіх до плідної діяльності, однак викладач може втручатися в дискусію для її правильного спрямування та слідкує за реалізацією завдань, поставлених перед кожним учасником, та його успіхами. Як зазначає М. Паласюк, для роботи в малих групах залучають шість та менше студентів, оскільки така форма організації освітнього процесу створює найбільш оптимальні умови для постійної мовленнєвої взаємодії всіх здобувачів освіти [5, с. 271]. Автор схильний вважати, що праця в малих групах сприяє взаємодопомозі студентів та переслідує досягнення інтелектуальної і водночас психологічної мети, переборюванню страху критики та несхвалення думок, діяльності іншими студентами, дослухатися один одного, толерантно ставитись до позицій інших, схваленню групових узагальнень.

З аналізу зарубіжних наукових джерел випливає, що в американських закладах вищої освіти практикується використання трьох моделей роботи в малих групах, зокрема: випадкове використання групової роботи, кооперативне та командне навчання [7].

Випадкове використання групової діяльності, як вважають вчені, не вимагає попереднього планування. На занятті викладач спонтанно може об'єднувати студентів у тимчасові мікрогрупи та пропонує їм для розв'язання конкретні завдання, виділяючи на це декілька хвилин.

На відміну від попередньої моделі, кооперативне навчання спрямоване на систематичне використання ретельно завчасно спланованої та чітко структурованої співпраці студентів. При цьому викладач попередньо обдумує, як і на скільки часу об'єднати студентів у групи; як розподіляти ролі; яким способом найкраще досягти бажаного рівня індивідуальної та групової відповідальності студентів. Кооперативні види навчання, як правило, використовуються у ході виконання творчих завдань, обговорення гострих дискусійних питань, повторення та активізації раніше набутих знань, перевірки усвідомлення розуміння нової інформації.

Командне навчання американські вчені розглядають як особливу навчальну стратегію, спрямовану на створення високопродуктивних навчальних команд та забезпечення їм сприятливих умов для розв'язання важливих освітніх проблем. Робота в команді відзначається високим рівнем особистої відповідальності кожного за успіх усієї групи та високою довірою до усіх учасників команди. Якщо група перетворюється у справжню команду, вона стає спроможною мотивувати надзвичайно високий рівень індивідуальних зусиль, ефективно працювати разом, успішно розв'язувати нестандартні завдання.

Останнім часом стає актуальним запровадження методу роботи в малих групах для підготовки майбутніх медичних сестер загалом, та у ході вивчення ними предметів гуманітарного циклу зокрема. Оскільки застосування цього методу сприяє розвитку майбутніх медичних працівників клінічного мислення, застосування когнітивних навичок та знань на практиці, готовності самостійно розмірковувати, осмислювати кожен розділ навчальної робочої програми дисципліни, пов'язаних безпосередньо з майбутньою професійною діяльністю, спілкуванням з умовними пацієнтами.

Використання методу роботи в малих групах на заняттях з дисциплін гуманітарного профілю сприяє формуванню практичних комунікативних навичок майбутньої медичної сестри із хворими, забезпеченню засвоєнню основ нормативно-правової бази майбутньої професійної діяльності медичної сестри. Так, наприклад, на семінарських заняттях з «Основ правознавства» для обговорення важливих аспектів правового законодавства доречно вдаватися до використання роботи в малих групах. У курсі цієї дисципліни майбутні медичні сестри повинні не лише ознайомитися, а й детально проаналізувати цілу низку документів, прийнятих на високому державному рівні, як наприклад, закони України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про захист населення від інфекційних хвороб», «Про боротьбу із захворюванням на туберкульоз», «Про запобігання захворюванню на синдром набутого імунodefіциту (СНІД) та соціальний захист населення», «Про загальнообов'язкове державне соціальне медичне страхування». На нашу думку, вивчення таких матеріалів найкраще здійснювати методом роботи в малих групах. Це дасть змогу студентам у невеликому колі однокурсників розібратися в настановах, зроблених у кожному з цих документів,

які стосуються конкретної сфери охорони здоров'я. З цією метою на базі колективу організовується кілька малих груп (три-чотири), кожна з яких отримує для обговорення одне з важливих питань виучуваної теми. На це відводиться до 15 хв., а потім кожна з них презентує результати у формі таблиці, схеми, mind map (ментальної мапи) або усного повідомлення. Після звіту кожної малої групи фасилітатор підбиває та узагальнює спільний висновок на основі попереднього обговорення. Як відомо, фасилітатор – це особа, яка стимулює та скеровує процес до самостійного пошуку та групового обговорення інформації, спільної діяльності здобувачів освіти, підтримує прагнення студентів до саморозвитку, самовдосконалення та самореалізації під час роботи в малій групі. Фасилітатором, крім викладача, може бути староста академічної групи або призначений викладачем найбільш ерудований і обізнаний із предметом обговорення студент.

На практичних заняттях з предмета “Українська мова (за професійним спрямуванням)” з метою формування у майбутніх медичних сестер комунікативних умінь і навичок викладачі часто вдаються до застосування методу роботи в малих групах, особливо у ході розгляду тем із мовленнєвого професійного етикету, коли необхідно навчити студентів усному спілкуванню з майбутніми хворими та їхніми родичами. На думку багатьох вчених, ефективним методом виступає “мозаїка”, що поєднує групову та фронтальну роботу здобувачів освіти. Студенти об'єднуються в малі групи, які працюють над різними завданнями, а потім із них викладач утворює нові групи, проте у кожній групі залишається по одному експерту з проаналізованих аспектів проблеми. Це дає змогу учасникам заняття повторити й узагальнити, систематизувати виучуваний матеріал. Наприклад, завдання для першої групи студентів полягало у побудові усного висловлювання про важливість профілактики захворювання COVID-2019; для другої групи поставлено завдання побудувати діалог між помічником лікаря та пацієнтом про симптоми захворювання на COVID-2019; для третьої групи підготувати список препаратів під час лікування хворих на COVID-2019 та з'ясувати їх наявність в аптеках міста. Після перегрупування студентів, кожний із новоутворених груп необхідно матеріал, підготовлений раніше, об'єднати у методичні рекомендації, які б органічно поєднали результати діяльності роботи попередніх трьох малих груп. Для проведення такого заняття викладач завчасно готує дидактичний матеріал для студентів кожної малої групи, у якому є набір ключових слів, опорних словосполучень, окремих медичних термінів, перелік можливих запитань медичної сестри, адресованих хворому з метою визначення стану його здоров'я та самопочуття, а також поширені етикетні формули міжособистісного спілкування медичного працівника з пацієнтом.

У рамках однієї інтерактивної технології можливе використання одночасно двох методів – роботи в малих групах із методом кейсів, який передбачає розгляд та аналіз ситуативних завдань із теми, що розглядається на занятті. Сучасні вчені, як наприклад І. Дьоміна, розглядають метод кейсів як один із ефективних способів навчання студентської молоді, який успішно запроваджується у підготовці майбутніх лікарів та медичних сестер, фахівців з юриспруденції та інших спеціалізованих профілів [4]. Вдаючись до використання методу кейсів, студенти розв'язують проблеми різного характеру та складності, застосовуючи теоретичні знання безпосередньо на практиці наближаючи навчання до майбутньої професійної діяльності. Це дає змогу їм набуті навички удосконалити в роботі малої групи, оскільки працюючи в команді, студенти підвищують свій особистісний результат, перебираючи на себе відповідальність за окремий аспект поставленого завдання, і таким чином роблять свій внесок у розв'язанні загальної навчальної проблеми.

На заняттях із дисципліни “Педагогіка та мистецтво викладання” для студентів освітнього ступеня Магістр зі спеціальності 223 Медсестринство також широко використовується метод роботи в малих групах. Так, наприклад, розглядаючи тему “Інновації в освіті”, об'єднуємо студентів у три групи. Перша з них отримує завдання знайти з інтернет-джерел теоретичну інформацію про тенденції цифровізації освітнього процесу вищої школи. Друга група має з'ясувати можливості практичного застосування онлайн-платформ в освітньому процесі закладів вищої освіти. Студенти третьої групи готують методичні рекомендації щодо використання інтерактивної дошки у контексті теми “Методи навчання у вищій школі”. По завершенню роботи в малих групах представники кожної з них роблять узагальнення про результати діяльності групи та разом із викладачем вказують на позитивні й негативні аспекти виконаного завдання. Застосування цього методу дає змогу викладачеві бути лише модератором на практичному занятті, проте він обов'язково має акцентувати увагу на тому, якою мірою студенти змогли використовувати переконливі аргументи, наводили яскраві приклади, оволоділи вмінням відстоювати власну позицію, помічати власні й чужі помилки в роботі.

Отже, запровадження інтерактивного методу роботи в малих групах сприяє професійній підготовці майбутніх медичних сестер до ефективної комунікативної взаємодії з колегами та пацієнтами, оскільки сама технологія роботи студентів у малих групах базується на принципах позитивної взаємозалежності, рівної частки участі кожного, соціальної взаємодії та особистої звітності. Соціальна взаємодія майбутніх фахівців зі сфери охорони здоров'я позитивно впливає на створення психологічного клімату в академічній групі загалом, а кожен студент має змогу отримати кожний раз нову якісну соціальну роль, що уможливило процес перетворення суперників в єдину команду. Проте робота в малих групах може бути ефективною за умови її поєднання з іншими методами. Подальшого дослідження потребує питання використання методів інтерактивної технології на засадах цифровізації освітнього процесу в закладах вищої медичної освіти.

Використана література:

1. Гавриленко К. В. Інтерактивні методи навчання як ефективний інструмент у покращенні професійної підготовки майбутніх медиків. *Вісник Черкаського університету*. 2016. Вип. № 18. С. 31–35.
2. Гай Л. А., Сухін Ю. В., Венгер В. Ф., Сайед Муксен В. В. Сучасні методи викладання медичних дисциплін у вищій школі. *Медична освіта*. 2016. № 1. С. 15–18.
3. Горяча Л. О., Коломієць І. В., Прокопенко Т. С. Технологія роботи в малих групах : можливості і обмеження. URL: <https://college.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2016/12.pdf>
4. Дьоміна І. Як почати використовувати метод кейсів. *НУШ : нова українська школа* : веб-сайт. URL: <https://nus.org.ua/view/yak-pochaty-vykorystovuvaty-metod-kejsiv-na-urokah/>.
5. Паласюк М. І. Методика роботи у малих групах як форма інтерактивної взаємодії при вивченні німецької мови. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/161261602.pdf>
6. Полінок О. В. Застосування інтерактивних методів навчання на заняттях із синтаксису складного речення. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/19667806.pdf>.
7. Fink L. D. Beyond Small Groups: Harnessing the Extraordinary Power of Learning Teams. URL: <https://medicine.wright.edu/sites/medicine.wright.edu/files/page/attachments/BeyondSmallGroups.pdf>.
8. Худолей О. С. “Історія України з найдавніших часів до кінця XIV століття”: застосування інтерактивних методів навчання в процесі викладання дисципліни. URL: <https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/2051/1/25.pdf>.

References:

1. Havrylenko K. V. Interaktyvni metody navchannia yak efektyvnyi instrument u pokrashchenni profesiinoi pidhotovky maibutnykh medykyv [Interactive learning methods as an effective tool in improving the professional training of future doctors]. *Visnyk Cherkaskoho universytetu*. 2016. Vyp. № 18. S. 31–35. [in Ukrainian]
2. Hai L. A., Sukhin Yu. V., Venher V. F., Saied Muksen V. V. Suchasni metody vykladannia medychnykh dystsyplin u vyshchii shkoli [Modern methods of teaching medical disciplines in higher education]. *Medychna osvita*. 2016. № 1. S. 15–18. [in Ukrainian]
3. Horiacha L. O., Kolomiets I. V., Prokopenko T. S. Tekhnolohiia roboty v malykh hrupakh: mozhlyvosti i obmezhenia [Technology of work in small groups: opportunities and limitations]. URL: <https://college.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2016/12.pdf> [in Ukrainian]
4. Domina I. Yak pochaty vykorystovuvaty metod kejsiv [How to start using the case method]. *NUSH: new Ukrainian school: website*. URL: <https://nus.org.ua/view/yak-pochaty-vykorystovuvaty-metod-kejsiv-na-urokah/> [in Ukrainian]
5. Palasiuk M. I. Metodyka roboty u malykh hrupakh yak forma interaktyvnoi vzaiemodii pry vyvchenni nimetskoi movy [The method of working in small groups as a form of interactive interaction in learning the German language]. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/161261602.pdf> [in Ukrainian]
6. Polinok O. V. Zastosuvannia interaktyvnykh metodiv navchannia na zaniattiakh iz syntaksysu skladnoho rechennia [Application of interactive teaching methods in classes on the syntax of a complex sentence]. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/19667806.pdf> [in Ukrainian]
7. Fink L. D. Beyond Small Groups: Harnessing the Extraordinary Power of Learning Teams. URL: <https://medicine.wright.edu/sites/medicine.wright.edu/files/page/attachments/BeyondSmallGroups.pdf> [in English]
8. Khudolei O. S. “Istoriia Ukrainy z naidavnishykh chasiv do kintsia XIV stolittia”: zastosuvannia interaktyvnykh metodiv navchannia v protsesi vykladannia dystsypliny [“History of Ukraine from the earliest times to the end of the 14th century”: the use of interactive teaching methods in the process of teaching the discipline]. URL: <https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/2051/1/25.pdf> [in Ukrainian]

Sytnik T. Organization of work in small groups for future nurses in classes of disciplines of the humanitarian cycle

The article is devoted to one of the most important problems of modern higher medical education related to the introduction into the educational process of interactive methods of teaching future specialists, in particular nurses. It focuses on the influence of interactive technology on the formation of professional skills and abilities among students, through which there is a maximum approximation of academic learning to the real future professional activities of nurses. It was clarified that work in small groups is a kind of methods of collective-group learning. The essence of the methodology for organizing the education of students in small groups during practical classes, namely subjects included in the disciplines of the humanitarian cycle, is specified. Scientific sources on the research problem are analyzed, the principles on which this method is based, options for its combination with other principles within the framework of interactive technology are distinguished. The advantages and opportunities of collective-group training of students are indicated, the methodology of organizing and conducting practical classes using the method of working in small groups in such disciplines as "Fundamentals of Jurisprudence", "Ukrainian Language (for Professional Use)" and "Pedagogy and Art of Teaching" is described in detail. The article emphasizes the role of the teacher in the communicative interaction between students of each of the identified groups during the application of this method. In general, the teacher acts as a moderator (facilitator), whose main task is only the organization of group activities of future specialists, the preparation of methodological support, the summing up of intermediate and general results. The article also states that an obligatory element of the work of students in small groups is its completion by a presentation in the form of a public speech by representatives from each group.

Key words: interactive technology, interactive teaching methods, communicative interaction, work in small groups, principles of learning, training of future nurses, institution of higher medical education, disciplines of the humanitarian cycle.